

BRØNNØY KALK AS
Akselbergveien 11 (JE)
8960 Velfjord

Saksbehandler:
Kristine Vevik

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Brønnøy Kalk AS Kontrollnummer: 2022.023.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Raymond Langfjord

Fra Statsforvalteren i Nordland:
Kristine Vevik

Andre deltagere fra virksomheten:
Daniel Ovid
Trond Watne
Mari Smågesjø Johnsen
Markus Johann Lunde

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Nordland:
Espen Olaf Henriksen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Brønnøy Kalk AS den 22.09.2022. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland avdekket 3 avvik og ga 4 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomhetens lagring av farlig avfall er ikke tilstrekkelig forsvarlig.
- Miljørisikoanalysen for tanklagring er ufullstendig.
- Virksomheten mellomlagret motorolje uten å ha gjennomført tilstrekkelige tiltak for å redusere risikoen for grunnforurensning.

Anmerkninger:

- Avfallsplanen bør oppdateres og presiseres.
- Virksomheten bør dokumentere sin rutine for å følge opp ROS-analyse fra 2017.
- Virksomheten bør gjøre en vurdering på om utslipp av nitrogen er rapporteringspliktig.

- Det bør gjennomføres en ny resipientundersøkelse for å fastslå om det må settes inn nye tiltak for å redusere avrenning.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

26.10.2022	Kristine Vevik	Tilde Nygård
dato	kontrollør	seksjonsleder

Statsforvalteren i Nordland

Kopi av rapporten sendes til:

- Brønnøy kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: BRØNNØY KALK AS	
Organisasjonsnr.: 979115768	Eies av: 979112106
Bransjenr. (NACE-kode): 08.112 - Bryting av kalkstein, gips og kritt	

Kontrollert enhet

Navn: Brønnøy Kalk AS	Anleggsnr.: 1813.0004.01
Kommune: Brønnøy	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Mineralsk industri, unntatt pukkverk	
Tillatelse gitt: 2. januar 2006	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Avfall
- Utslipp til luft

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Brønnøy Kalk AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Brønnøy Kalk AS innen 20. januar 2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland v/Kristine Vevik.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 5. september 2022. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Brønnøy Kalk AS bli ilagt et gebyr på kr 21 000,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Nordland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens lagring av farlig avfall er ikke tilstrekkelig forsvarlig.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-5.

Kommentarer:

Under befaringen på anlegget ble det observert lagring av to IBC-kontainere utenfor virksomhetens verksted. Kontainerne var merket med «brukt diesel» og «brukt frostvæske». Rester av diesel og frostvæske som ikke kan brukes i virksomheten er farlig avfall.¹

Avfallsforskriften § 11-5 stiller krav om forsvarlig oppbevaring og håndtering av farlig avfall. Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall, og de som håndterer farlig avfall skal «treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr». Med forsvarlig oppbevaring forstås det at avfallet skal oppbevares på et område som ikke er tilgjengelig for allmennheten og det skal merkes, emballeres og lagres slik at det ikke kan medføre forurensning til omgivelsene.

Vi vurderer det som at kontainerne var uforsvarlig på bakgrunn av:

- Kontainerne var plassert kun delvis på fast dekke med grense mot et gruslagt dekke. Eventuelle lekkasjer ville gått rett ned i grunnen.
- Kontainerne hadde ikke noen form for oppsamlingsarrangement eller annen form for sikring mot lekkasje.
- Kontainerne var ikke beskyttet mot påkjørsel.

Avvik 2

Miljørisikoanalysen for tanklagring av diesel mangler vurdering av sårbarhet til miljø.

Avvik fra:

Forskrift om begrensnng av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 18 Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall, § 18-4.

Kommentarer:

Brønnøy Kalk AS lagrer diesel i to tanker på to ulike områder inne på anlegget. Tankene er ikke nedgravd, og de er begge større enn 10 m³. Denne lagringen faller inn under bestemmelsene i forurensningsforskriftens kapittel 18 om tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall. Kapittelet stiller detaljerte krav til miljørisikoanalyse, forebyggende tiltak, beredskap og dokumentasjon. Under tilsynet kom det fram at virksomhetens miljørisikoanalyse ikke oppfyller kravet i forurensningsforskriften § 18-4 om vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra tanklagringen.

Forskriften har også en egen bestemmelse i § 18-8 om dokumentasjon der det heter at den ansvarlige for lagringen til enhver tid skal kunne dokumentere at kravene i kapitlet er oppfylt. Kapittelet ble ikke gjennomgått i sin helhet under tilsynet, og det ble heller ikke gjort en vurdering på om dokumentasjonen knyttet til tanklagringen oppfyller alle kravene i forskriften. Vi merket oss at virksomheten har en beredskapsplan og en risikovurdering som inkluderer mulige uønskede hendelser i forbindelse med tanklagringen.

---

¹ [Se avfallsforskriften vedlegg 1, Den europeiske avfallslisten \(EAL\)](#). Avfallstyper med EAL-koden merket med stjerne er farlig avfall, blant annet *130701 fyringsolje og dieselolje og *16 01 14 frostvæske som inneholder farlige stoffer.

En veiledning til tankforskriften (forurensningsforskriften kapittel 18) kan lastes ned fra Miljødirektoratets nettside (<https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2016/april-2016/veiledning-til-tankforskriften/>).

Avvik 3

Virksomheten mellomlagret motorolje uten å ha gjennomført tilstrekkelige tiltak for å redusere risikoen for grunnforurensning.

Avvik fra:

Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 3.
Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nr. 6.

Kommentarer:

Etter produktkontrollloven § 3 om aktsomhetsplikt skal den som bruker et produkt treffe rimelige tiltak for å forebygge at produktet gir helseskade eller miljøforstyrrelse. Under inspeksjonen observerte vi fire fat med Volvo motorolje utenfor virksomhetens verksted. Virksomhetens representanter opplyste at fatene skulle flyttes, og at det kun var snakk om mellomlagring. Fatene stod oppbevart uten sikring mot lekkasje i form av oppsamlingsanordning eller skjerming mot passerende trafikk. Fatene stod heller ikke på fast dekke. Vår vurdering er at virksomheten i dette tilfellet ikke oppfylte kravet om å treffe rimelige tiltak for å forebygge forurensning av grunnen.

Internkontrollforskriftens § 5 andre ledd nr. 6 pålegger virksomheter å kartlegge problemer og utarbeide planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Risikoforholdene i forbindelse med mellomlagringen va ikke omfattet av virksomhetens internkontroll på tilsynstidspunktet, og det var dermed heller ikke utarbeidet tiltak for å redusere risikoen for utslipp av mellomlagret motorolje.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Avfallsplanen bør oppdateres og presiseres.

Kommentarer:

Brønnøy Kalk AS har dokumentert sin avfallsbehandling i internkontrollen. Avfallsplanen identifiserer hva slags typer avfall som oppstår i virksomheten. Denne oversikten bør konkretiseres slik at det fremkommer tydelig hva slags fraksjoner av avfall som er farlig avfall.

Avfallsplanen bruker både begrepet «spesialavfall» og «farlig avfall». Vi oppfordrer til konsekvent bruk av begrepet «farlig avfall». Miljødirektoratet byttet ut ordet «spesialavfall» med «farlig avfall» i 2003.

Anmerkning 2

Virksomheten bør dokumentere sin rutine for å følge opp ROS-analyse fra 2017.

Kommentarer:

Brønnøy Kalk AS fikk utarbeidet en oppdatert ROS-analyse i 2017. I analysen er det nevnt forslag til flere risikoreduserende tiltak, men det kommer ikke klart frem i internkontrollen hvordan rapporten er fulgt opp og hvilke tiltak som er iverksatt. Virksomheten bør ha en rutine i internkontrollsystemet sitt som beskriver hvordan slike analyser følges opp og hvilke tiltak som planlegges iverksatt.

Anmerkning 3

Virksomheten bør vurdere om de årlige utslippene av nitrogen skal rapporteres.

Kommentarer:

Avrenning fra dagbruddet og de ulike deponiene inneholder nitrogenforbindelser fra sprengstoffrester. ROS-analysen fra 2017 anbefaler å overvåke nitrogenbelastning av bekkene i planområdet samt utslippspunktene for å vurdere påvirkningen og eventuelle tiltak. Resultatene fra en slik overvåking vil kunne gi en indikasjon på om virksomhetens utslipp er rapporteringspliktig. Vi viser her til Miljødirektoratets veileder til egenkontrollrapportering M-112 s. 15 om årlig utslipp til vann². Det er ikke angitt noen nedre grense for når et utslipp er rapporteringspliktig, men generelt skal et utslipp rapporteres når det etter bedriftens vurdering er av miljømessig betydning. Brønnøy Kalk AS bør gjennomføre målinger av nitrogen i utslippsvannet sitt og vurdere om bedriften har rapporteringspliktige utslipp av dette stoffet.

Under tilsynet ble det informert om at arbeidet med å få på plass nitrogenovervåking var igangsatt.

Anmerkning 4

Det bør gjennomføres en ny resipientundersøkelse som oppfølging av undersøkelsen som ble gjennomført i 2007 for å fastslå om det må settes inn nye tiltak for å redusere avrenning.

Kommentarer:

Det ble utført en resipientundersøkelse i 2007 av DNV Energy som konkluderte med at det er lite sannsynlig at fisken eller fiskeyngel er påvirket av kalktilførsel til Lisremman fra aktiviteten til Brønnøy Kalk. Forholdene kan imidlertid har endret seg siden den gang. ROS-analysen fra 2017 vurderer risikoen for avrenning av partikler til Lisremman og Ursfjorden som uakseptabel, så lenge ny resipientundersøkelse ikke viser at konsekvensene er begrensede.

Med bakgrunn i at siste undersøkelse er fra 2007, anbefaling fra ROS-analyse i 2017, samt at forholdet ble anmerket også etter tilsyn i 2016, mener vi at det er hensiktsmessig at en ny undersøkelse utføres så snart som praktisk mulig.

---

² [M-112 | 2014 Veileder til egenkontrollrapportering – 2018 – Årlig rapportering til forurensningsmyndighetene](#)

Under tilsynet ble det opplyst om at planlegging av ny resipientundersøkelse er i gang, og tatt høyde for i budsjettplanleggingen.

8. Andre forhold

Varsel om trekking av utslippstillatelse

Brønnøy Kalk AS har en utslippstillatelse datert 24.09.1999 med endring av 02.01.2006 om driftstid og produksjonsmengde. Utslippstillatelsen er formelt ennå gyldig. Innholdet er imidlertid ikke oppdatert i henhold til dagens forvaltningspraksis og gjeldende regelverk. Det er også behov for å endre tillatelsen med hensyn til håndteringen av mineralavfall og oversendt forslag til slik plan datert 03.09.2015. De nevnte forholdene ble påpekt i Fylkesmannens inspeksjonsrapport fra 2016, men det ble da vurdert som hensiktsmessig at bedriften selv var initiativtaker til innsending av ny søknad.

Vi varsler med dette om at vi planlegger å oppheve Utslippstillatelse for Brønnøy Kalk AS av 24.09.1999 med endring av 02.01.2006. I henhold til forurensningsloven § 18 tredje ledd kan en tillatelse tilbakekalles eller endres når det har gått 10 år etter at den ble gitt. Vi ber derfor om at dere innen 01.05.2023 sender oss søknad om ny utslippstillatelse. Hvis dere har praktiske problemer med å få ferdigstilt søknaden innen 01.05.2023, ber vi om at dere innen samme frist sender oss en redegjørelse for når dere, uten unødig opphold, kan få ferdigstilt en søknad.

Merknader til dette forhåndsvarselet om trekking av tillatelse kan sendes oss innen to uker etter at varselet er mottatt.

Dispensasjon fra driftstid – forlengelse av midlertidig tillatelse til uttesting av autonom transport

Brønnøy Kalk AS har siden 2018 drevet på dispensasjon fra driftstid i forbindelse med uttesting av autonom transport på anlegget. Vi viser til tidligere søknader og vedtak når det gjelder unntak fra tillatelsens krav til driftstid, hvor bakgrunn og vurderinger i saken er gjort rede for. Siste forlengelse av 12.01.2021 var gyldig frem til utgangen av 2021. Under tilsynet ble forholdet påpekt, og virksomheten kunne informere om at de hadde vært i kontakt med saksbehandler hos Statsforvalteren om saken.

Statsforvalteren er kjent med at uttestingen foregår i et godt skjermet område, og vi kjenner ikke til forhold som tilsier at noen har hatt nevneverdig ulempe av dispensasjonene som tidligere har vært gitt. På bakgrunn av nevnte forhold, samt at det er varslet trekking av utslippstillatelse, vurderer vi det som hensiktsmessig at dispensasjonen av 12.01.2021 vedtas forlenget frem til ny tillatelse er klar. Dette forutsatt at vi mottar søknad innen angitt frist.

Plan for mottak av avfall fra skip

Som havneansvarlig (eier av kai som brukes i næring) har virksomheten plikt til å utarbeide en avfallsplan som beskriver hvordan dere håndterer avfall fra båtene som anløper kaia. Bestemmelsene om dette i forurensningsforskriftens kapittel 20 skal sikre at det finnes tilstrekkelige ordninger for levering av avfall fra skip. Det er Statsforvalteren som godkjenner denne typen avfallsplaner.

Brønnøy Kalk AS ble i 2017 fulgt opp av Fylkesmannen i forbindelse med avfallsplan for kaien i Remman. Virksomheten sendte inn dokumentasjon på hvordan avfall fra skip som legger til skal håndteres. Dokumentasjonen bestod av en avtale med rederiet CLS Europe om leveranse av avfall og lasterester ved Remman havn. Det ble ikke fattet noe vedtak på at dette var godkjent som avfallsplan for havnen. Det ble heller ikke etterspurt annen eller supplerende informasjon fra Fylkesmannens side, og ut fra kommunikasjonen som finnes på saken kan det se ut som at innsendt dokumentasjon ble vurdert som godkjent.

Vi forstår det slik at det ikke er behov for å etablere et mottaksanlegg for avfall ved kaien i Remman. Etter nærmere gjennomgang av dokumentasjon og tidligere kommunikasjon, vurderer vi det likevel som at Brønnøy Kalk AS må sende inn et dokument som kan godkjennes som avfallsplan for havnen. Planen må inneholde et minimum av informasjon for at krav i forurensningsforskriftens kapittel 20 skal være oppfylt (se vedlagt mal for hva som kreves).

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren